

Kokemusasiantuntija: Pii

Herääminen omaan sukupuoli-identiteettiin joka poikkeaa yhteiskunnan odotuksista oli semmoinen koko elämän prosessi, joka tiivistyi yhteen spesifiin hetkeen. Se oli niinkin yksinkertainen, että minä olin töissä, opetin ammattikoulussa ja minä en ole sellainen ihminen joka kauheasti käyttää takkeja vaan minulla on kaikenlaisia pusakoita jossa on sitten taskuja ja minä laitan asioita taskuihin ja muuta. Minun se pääpusakka, jossa oli sellaiset normaalit taskut niin se oli pesussa, mutta minulla oli sellainen jossa oli rintataskut niin minä vaan sitten tungin kaikki avaimet ja lompakot ja sen sellaiset sinne rintataskuihin, vedin toisen paidan siihen päälle, lähdin bussiin. Bussissa minä tajusin, että kun minä vilkaisin alaspäin varmaankin puhelimeen, silloin ei ollut vielä älypuhelimia mutta kuitenkin vilkaisin puhelinta niin tajusin, että ei hitto, minulla on tissit. Ja se oli sellainen palapelin pala joka täydensi kaikki ne irtonaiset palat ja yhdisti koko asian, jotka oli kerääntyneet koko elämän aikana.

Kuten esimerkiksi se, että lapsena minä olin jo ihmetellyt tätä tyttö-poika -jakoa. Minut oli syntymässä määritelty pojaksi, joka tarkoittaa että minulta odotettiin näitä asioita ja tällaista käytöstä ja tällaisia leikkejä ja tällaisia leluja. Ja vaikka minua olisi kiinnostanut joku muu niin se sosiaalinen paine oli niin valtava, että sinä et voi tehdä tällaista, että se menee sitten ihan vaistoihin, että tuntuu vaan sillä tavalla että ei näin voi tehdä. Vähän samalla tavalla kuin huomaa ihmisiä jotka tulevat toisista kulttuureista, että joissain kulttuureissa on ihan okei katsoa vaikka kännykältä jalkapalloa niin että sen selostus tulee kaiuttimesta. Suomessa se ei ole okei, se tuntuu meistä todella vaivaannuttavalta, mutta sitten taas varmaankin se ihminen joka tekee niin luonnostaan ihmettelee, että mikä tässä muka voi olla vaivaannuttavaa, että tähän on ihan normaalia käytöstä. Tuntuu, että samantyyppiset säännöt, samantyyppiset arbitraariset odotukset menevät niin syväälle koko elämän varrella, että sitten siinä vaiheessa kun itse kohtaa sen että hei ehkä minä haluaisinkin mennä käsityötunnille teknisen työn sijaan. Ei pysty, etenkin jos on jo valmiiksi koulukiusattu kuten minä.

Mutta tosiaan siinä yhdessä hetkessä tällaiset ajatukset, sitten murrosiässä herännyt tunne siitä, että olisipas siistiä jos olisi tissit, tissit vaikuttaa kivalta. Se ei ollut edes mikään seksuaalinen juttu vaan se oli siten, että minusta tuntuu kuin minun kropassani kuuluisi olla tissit tai se on jotenkin oudon muotoinen. Ja myöskin se, että en koskaan erityisemmin pitänyt omista genitaaleistani. Se liittyi joko siihen, että minä en vain pitänyt niitä mitenkään tarpeellisena. Sitten siihen, että varsinkin murrosiässä ne alkavat tekemään hyvin epätoivottuja asioita hyvin epätoivotuilla hetkillä eikä sille oikein voi mitään ja se oli erittäin ärsyttävää ja turhauttavaa. Varsinkin kun oli siten, että jos joku nyt vaikka kävisi napsaisemassa nuo tuosta pois niin ei kyllä häiritsisi yhtään. Tämähän ei ennen tätä ratkaisevaa hetkeä käynyt mielessä, että tämä ei varmaankaan ole kauhean normaali tai lähtökohtaisesti yleinen ajatus sellaisilta teini-ikäisiltä pojilta, että jos tuo penis lähtisi tuosta pois niin se olisi tosi siistiä. Taitaa olla näin jälkepäin asiasta kuultua ja ihmisten kanssa juteltua, että lähtökohta taitaa olla aika toisen suuntainen. Myöskään ei ollut yhtään mennyt järkeen se, että minkä takia jotenkin populaarikulttuurissa tai vaikka uutishaastatteluissa on joku transihminen tai transsukupuolinen hahmo niin minun mielestäni se oli aina jotenkin kiehtovaa ja siistiä, että hei onpa mahtavaa että pystyy noin vahvasti määrittämään omasta kropastaan. Pystyy oikeasti määrittämään sen, että hei tämä on se kroppa minkä minä haluan. Se ei tuntunut relevantilta, koska se oli siten että enhän minä nyt ole henkilö joka niin voi tehdä, mutta on siistiä että jotkut voivat tehdä sellaista.

Sitten myöhemmällä iällä tuntui siltä, että okei, no en minä nyt ehkä allekirjoita termiä mies, mutta sitten taas toisaalta tuntui että koko sukupuolen konstruktio on niin epärelevantti omalle elämälle siinä hetkessä, että no eipä asialle nyt tarvitse tehdä mitään. Vaikkakin sitten takaraivossa oli koko ajan se epämukavuus omasta kropastaan ja sen toiminnoista ja sen fysiikasta. Se oli jotenkin hassua kuinka sitä tarvitsi tällaisen yksittäisen kokemuksen siitä, että hahmottaa jonkun asian joka on jälkeen päin ajatellen ollut täysin itsestään selvä. Ja sen takia usein kun juttelen transihmisten

kanssa, siis jos he ovat hakeutuneet hoitoihin niin heillä saattaa olla vuosien pohdinta-aika siinä, jopa vuosikymmenten.

Minulla oli siten, että hei, minulla on maanantaina lääkäriaika, se oli varattu jo toista asiaa varten, mutta ajattelin että samalla minä voin pyytää reseptit hormoneihin, että sehän on sitten siinä tämä asia hoidettu. No ei se ollut. Menin kotiin, ensin luin puhelimelta, silloin minulla oli puhelin jolla pääsi tuollaiseen hyvin riisuttuun versioon netistä, niin luin vaan että mitä muutoksia hormonit aiheuttaa ja olin siten, että hei, minä haluan nämä kaikki. Joo, hormonit jees. Sitten kun menin kotiin niin sanotun oikean internetin ääreen niin se on todella valtava tietoryöppy mikä sieltä tulee, jota on aluksi hyvin vaikea jäsenellä. Siinä menee Wikipediat ja tieteelliset tahot, Seta, keskustelupalstat, blogit, kaikenlaiset omakohtaiset kokemukset mitä tämäkin tietysti on, menee helposti hyvin hajalle ja kesti aika kauan aikaa hahmottaa, että mikä se realiteetti oikeasti on, mikä se tilanne on, mitä siihen vaaditaan. Tietysti suuri pettymys oli se, että no perhana, maanantaina minä en saa reseptiä mukaan. Onneksi minä en silloin tiennyt, että minulla tulee kestämään ihan kaksi vuotta siihen kun minä saan sen reseptin. Onneksi nykyään se menee nopeammin, mutta minä aloitin prosessin kuitenkin saman tien pyytämällä sitten maanantaina lähetteen sukupuoli-identiteetin tutkimuspoliklinikalle. Ja vaikka olikin pieni paikkakunta kyseessä niin oli silti hyvinkin asia selvä, oli siten että joo, tehdäänpä tästä. Olen kuullut, että ihmisillä on hyvin toisenlaisiakin kokemuksia, mutta tämä oli ihan siten että joo, tämä on ihan tuttu juttu että näitä on tehty ennenkin. Mutta siitä lähti sitten valtavan voimakas tutkimusmatka itseän ja omaan identiteettiin ja siihen, että mitkä nyt on niitä asioita mitä minä haluan. Minulla oli pitkään sellainen, että no okei, minä haluan hormonit, mutta en minä kyllä mitään muita asioita halua. En halua esimerkiksi mitään ääniterapiaa ja kyllä partakin voisi jäädä ja en minä ainakaan mitään kirurgiaa halua.

No, siinä kun lähti tutkimaan asiaa enemmän ja enemmän, ja varsinkin kun sitä rupesi siitä avainhetkestä katsomaan elämäänsä taaksepäin ja ymmärtämään, että hei, ehkä tämäkin minun ongelmani ja jumitukseni johtui siitä, että minulla on sukupuoli-identiteetti ollut näin pahasti pielessä liittyen omaan krooppaan. Joo, kyllä se muuten on ja ehkä tämäkin on, jopa siihen pisteeseen että minä olin teininä todella homofobinen ja ihan klassinen tapaus, olin hyvin epävarma omasta identiteetistäni. Pelkäsin yli kaiken, että olisin homomies. Asia joka ei muuten ollut koskaan pelottanut minua aikaisemmin ennen murrosikää, olin siten että no jos olen niin sitten olen ja ihan hyvä niin. Yhtäkkiä se oli maailman suurin pelko ja olin sitä kautta sitten aika foobinenkin. Okei, en ollut homomies mikä toisaalta ihan jees jos olisin niin ihan hyvä niin, mutta homofobia kyllä hävisi siinä kohtaa aika tehokkaasti myös. Ylipäätään jo se, että ymmärsi mistä kaikki ne jumit tai sanotaan ei kaikki, mutta iso osa elämän sellaisista fundamentaalista jumituksista johtuu tästä ja yhtäkkiä se onkin siten että hei, tässä sinulla on tällainen ydinpommi käteen, että räjäytäpä nämä kaikki pois. Se ei tietenkään tapahdu niin kun kerralla, mutta se prosessi lähti käyntiin semmoisesta yksittäisestä nykäisystä, niin oli sellainen että prosessoitin sitä vieläkin.

Ja yhä edelleen minulle tulee mieleen lapsuudesta juttuja, että tämäkin juttu tarkoitti sitä ja tämän takia toimin tuossa tilanteessa noin ja tuokin fiilis varmaankin liittyi tähän ja muuta. Ja sitä myötä kun rupesi käymään sitä itsetutkiskelua läpi niin tajusi, että no itse asiassa kyllä minä ehkä haluan vähän enemmän kuin vain ne hormonit. Niin, oikeastaan minun penikseni on haitannut minua koko elämäni ihan kauheasti, että tässä nyt olisi mahdollisuus päästä siitäkin eroon. Ja tämä oli tietysti hyvin myöskin kipeä, hyvin vaativa, hyvin raskas prosessi. Siinä joutui kohtaamaan myös itsestään seikkoja, joita on hyvin vaikea käsitellä, vaikka ne eivät olisi sinänsä positiivisia tai negatiivisia, mutta ne ovat niin fundamentaalisia itselle, että tottakai se vie valtavasti resursseja ja saattaa nostaa myöskin vanhoja angsteja esiin todella ikävällä tavalla. Mutta kaiken kaikkiaan sitten taas siellä toisella puolella on koko loppu elämä, että hei mitä jos voisitkin elää siten, että ei olekaan koko ajan jumissa krooppansa kanssa. Laskut pitää edelleen maksaa, koulukiusaustausta on edelleen sama, mielenterveysongelmatkin on osittain edelleen tallella. Se ei ollut ratkaisu kaikkeen, mutta se oli ratkaisu todella moneen asiaan. Ja se mikä transihmisytydessä itselle on ollut todella siistiä on se, että

ne vanhat pohdinnat siitä kun on nähnyt transhahmoja jossakin haastattelussa tai mediassa on se, että oi olisipa yhtä suuri vapaus olla määräysvallassa omaan kroppaansa. Se on transihmisillä sitten kun on käynyt sen koko sielua musertavan tutkimusjakson läpi, se on äärimmäisen vapauttava, melkein toivoisi sitä kaikille ihmisille että hei, itse asiassa minä haluan itsestäni muuttaa tätä asiaa siten että se tuntuu enemmän omalta ja minä voin valita tämänkin asian. Ja sitten jos minä haluan pitää tämän asian niin sekin on hyvä.

Siinä kun kävin niitä keskusteluja itseni kanssa niin sitten sitä päätyikin siihen, että tällä hetkellä olen käynyt ääniterapiassa. En kuulosta enää tällaiselta, minulla ei kasva enää parta, olen käynyt genitaalikirurgian, mutta ne ovat asioita jotka ovat helpottaneet minua omassa elämässäni. Ne eivät määritä minun sukupuoltani, minä olen silti muun sukupuolinen vaikka olenkin käynyt genitaalikirurgiassa. Minä pystyn edelleen puhumaan vanhalla äänelläni, koska minä en halunnut menettää sitä. Se oli muuten asia mitä minun ääniterapeutini oli sitä mieltä, että tämä kyllä hankaloittaa tätä ääniterapiaprosessia jonkun verran. Minä olin sitä mieltä, että se on ihan sama, koska minä haluan edelleen päästä kiinni siihen vanhaan ääneni jos haluan. Jos en muuten niin halpana tempuna jossain bileissä. Ja vaikkakin Suomen translaki on vanhentunut ja ihmisoikeuksia loukkaava ja kaikin osin melkein pä ongelmallinen, niin se vapaus määräysvallasta omaa kroppaansa kohtaan on niin fundamentaalinen, että jos jostain löytää itselleen sukupuolieuforiaa niin siitä.